

ud eller ind hvorledes hun skulde bære sig ad, men det vidste hun, at i »Retshjælpen« fik man ikke alene at vide, hvorledes man skulde forholde sig i denne Skilsmisssag, men der skrev de Ansøgningen for hende, og hvad der var det bedste af det hele, her blev man ikke budt knubbede Ord og vrede Miner, fordi man var en fattig Kone, som saa ofte havde været hendes Skræk i andre Kontorer, naar hun skulde søge Hjælp til sig og sine ulykkelige smaa. De vrede Miner havde hun altid syntes var en Ulykke til i hendes Nød.

Lige overfor hende faldt mine Øjne paa en gammel, hvidhaaret Mand, han tørrede Sveden af sin Pande, vendte sig til sin Sidemand og sagde: »Nu kan da ogsaa Fattigmand faa Ret; Møbellaaneren skal dog ikke faa Lov til helt at rende med os Smaafolk. Her har jeg mine Papirer, nu vil Manden have 6 Kr., og jeg ved, det er kun 4 Kr., jeg skal betale, jeg skal svare for Prokuratoren derinde, han skal nok finde ud af den Lektie.« Saa rokkede han lidt med Hovedet og sagde halvhøjt: »Ja Gud velsigne de unge Herrer, fordi de tænker paa os Fattigfolk.«

Hans Sidemand smilte lidt, men i det samme aabnede en af de unge fungerende Sagførere Døren fra et af Kontorerne og sagde: »Den næste.« Jeg smuttede ind med Vedkommende, jeg havde jo faaet Lov at overvære Konsultationen denne Aften, ikke som en nysgerrig Tilskuer, men som en, der ønsker ogsaa at kende den Side af Livet, og for hvem »gratis og offentlig Retspleje« staar som en uafviselig Fordring i et oplyst Samfund.

Kan enhver da ikke faa sin Ret i et civiliseret Land? Ja, maaske den rige, der ikke alene har Penge, men tillige kender de Veje og Midler, hvorved han skal faa sin Ret, men den fattige, der ofte kun af Uvidenhed roder sig ind i Retssager, og som hverken kender de bestaaende Lovregler eller har Penge til at søge Retshjælp, for han eller hun har ofte det som Tilgift paa sin Fattigdom, at Bedrageren uhindret kan lokke de sidste Øre fra ham, eller maaske det, der er værre, æreskænde ham.

Den første, der traadte ind, var en Kone paa henved 30 Aar; hun søgte Skilsmisse, hendes Mand, med hvem hun havde 3 Børn, havde ofte mishandlet hende, nu var han dømt til 8 Aars Tugthusarbejde for Delagtighed i Barnemord sammen med en Pige, med hvem han havde levet sammen.

Ansøgningen blev skreven, og med venlige Ord blev hun fulgt til Døren.

De næste var et Par Ægtefolk, Manden var bleven blind i Sygdom, Konen havde Brystsyge. De havde slet ikke noget at leve af, men de ønskede nu saa meget at faa en Bevilling til i Sommer at spille paa Forlystelsessteder, da Manden havde en Harmonika

og spillede saa kønt, men de vidste slet ikke, hvor de skulde henvende sig om den Sag. De havde gode anbefalinger for Hæderlighed og vilde nu saa gerne bede Overretssagføreren om at hjælpe dem til den Bevilling. Saa blev den Sag expederet, og ind traadte en med Blomster opstadset ung Pige.

Hendes Kæreste havde forladt hende, han var rig og fornem, elskede hende saa højt, men hans Familie var imod Partiet. Nu, da Barnet var født, var han forsvunden, og hans rige Familie vilde ikke hjælpe hende.

Man kunde se paa Overretssagføreren Ansigt, at hendes lange Fortælling ikke vakte hans Sympathi, fordi hun ikke gjorde noget paalideligt Indtryk, men han svarede hende høflig, kaldte en af sine Kolleger ind, der ad anden Vej var bekendt med denne Sag, for at konferere med ham om Forholdene, og gav hende Kort til at komme igen, for at de imidlertid kunde se, hvad de kunde gøre for at finde Barnefaderen eller forhandle med hans Familie.

Saaledes vedblev den ene efter den anden at gaa trøstet bort, nogle med Opfordring til at komme igen, andre med de Papirer i Haanden, der skulde lukke deres Ønskers Dør op, *alle* med den Følelse, at her var Beredvillighed og Deltagelse for dem, skønt de ingen Penge kunde lægge paa Bordet. Her kom Tjenestepiger, hvis Madmoder havde krænket og forurettet dem, her kom Folk, som mente at være bedragede for Arv, men allertalrigst stakkels unge Kvinder, der søgte Barnefaderen og deres elendige Alimentsbidrag.

Da Kl. var 10, havde 70 Personer haft Avdiens i de 5 Kontorer, saa der var gjort et temmelig betydeligt Arbejde.

Jeg ventede, til der skulde lukkes, da min elskværdige Fører havde lovet at vise mig Lokalet og give mig lidt yderligere Oplysninger.

Retshjælpen, som var aabnet den 1ste December 1885, var endnu i 1889 ikke fraveget det Spor, hvori den oprindelig var lagt, om der end i Forretningsgangen kunde være foretaget Forandringer for at lette Expeditionen.

Kun beklagedes den stærke Tilstrømning, som vanskeliggjorde det fungerende Personale at fyldestgøre de stillede Krav.

I det første Aar havde der været 12,779 raad-søgende, i det næste 13,425, ligesom i det derpaa følgende 13,840.

De raad-søgende viser altid den største Ro og Orden, det er et gensidigt Tillidsforhold, ærlig og oprigtig paa den ene, hensynsfuld og omhyggelig for at yde den størst mulige Hjælp paa den anden Side.

Sagerne, som forekommer, er af den mest uensartede Beskaffenhed, lige fra Konsultation i indviklede